VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Käenpojan poika

Helmikuun merkittävimpiä tapahtumia on valtiovarainministeriön (VM) ylimmän virkamiehen, valtiosihteeri **Raimo Sailaksen** siirtyminen eläkkeelle 42 vuoden puurtamisen jälkeen.

Nyt uskomme, että Sailaksen nimi on piirtynyt ikiajoiksi tulikirjaimin kansakunnan muistiin. Mutta kuinka moni nykyään muistaa esimerkiksi valtiosihteeri Teemu Hiltusen? Kolme vuosikymmentä sitten ei yksi nuppineulakaan pudonnut valtakunnassa Hiltusen tietämättä.

Sailaksen vuosina VM on kasvanut keskikokoisesta harmaasta virastosta ylivertaiseksi jättiministeriöksi, joka käenpojan tapaan on työntänyt kaikki muut ministeriöt valtioneuvoston linnan liepeiltäkin Helsingin laitakaupungille.

Viimeistään seuraavassa hallitusohjelmassa kaikki sektoriministeriöt aiotaan lopettaa. Mikä lienee VM:n vallantäyteyden sitä seuraava vaihe?

Uupuneet uudistajat

Paljon Sailaksen haaveista jää kesken. Tällä viikolla Sailas valitteli Kuntaliiton vuotuisessa talousfoorumissa haikeana, että kuntauudistus ei toteudu sellaisena kuin hallitusohjelmaan on kirjattu.

Kuntaministeri **Henna Virkkunen** (kok.) ei tovia myöhemmin epäillyt rahtuakaan kuntauudistuksen pikaista toteutumista. Kuntaväelle ministeri sentään myönsi, että vuosi sitten ministeriön korkeuksista komennetut 70 ”selvitysaluetta” ei ollut viisas operaatio.

Sailas oli erityisen pettynyt sairaaloiden kilpavarustelun jatkumiseen. Sailas keskittäisi tietyt toimet aina tiettyyn sairaalaan ylevimmässä 1970-luvun valtakunnansuunnittelun hengessä. Ministeri Virkkusen vahvojen peruskuntien mallissa suunnittelee keskuskaupunki eikä valtakunta.

Sairaalauudistuksen sekavuuteen yritettiin tiistaina selvyyttä eduskunnan suuressa keskustelussa. Sekä pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) että oppositiojohtaja **Timo Soini** (ps.) vaikuttivat perin uupuneilta. Asiakeskustelu kutistui heittelyksi.

Hysterian huipulla

Professori **Matti Wiberg** tykitti äskettäin joukon vaatimuksia suomalaisen yhteiskunnan tehostamiseksi. Media alkoi märehtiä helpointa eli presidentin viran lakkauttamista.

Lähes unohdettiin Wibergin vaatimus, että VM:n pitäisi alkaa julkistaa ennusteidensa oletukset ja pohjaluvut. Yksi epämääräisyyksien päällä kelluva möhkäle on Raimo Sailaksenkin hellimä kestävyysvaje.

Kestävyysvajeella ymmärretään sitä vaikutusta, joka väestön ikääntymisellä ja työssä käyvän väestönosan hupenemisella on julkiseen talouteen. VM:n laskelmissa kestävyysvaje on paljon suurempi kuin muilla arvioijilla. Ilmeisesti VM olettaa, että ihmiset sortuvat vuodepotilaiksi laitoshoitoon loppuiäkseen heti 65 vuotta täytettyään.

Kestävyysvajehysterian huippua edustaa kuntien eläkkeistä vastaava Keva, joka uskoo maksutulojensa olevan eläkemenojaan pienempiä vielä 2097. Ennuste on rohkea, koska ensimmäiset tuon ajan maksajat syntyvät vasta 2030-luvulla.

Vekselit ja akselit

Eduskunta joutui aivan järjettömän tehtävän eteen. EU:n parlamentin käskystä Suomen kuljetusyrittäjille on säädettävä 48 viikkotunnin kokonaistyöaika. Jopa **Markus Mustajärvi** (vasr.) ihmetteli, kuka tätäkin lakia valvoo.

Ex-liikenneministeri **Anu Vehviläinen** (kesk.) totesi vielä EU:n komission olleen järkilinjoilla, mutta EU:n parlamentissa tuuli kääntyi mm. suomalaisten sosialidemokraattien ja vihreiden voimin. Ratkaisu liittyy siis sarjaan **Satu Hassin** (vihr.) uhrautuvat toimet suomalaisen yhteiskunnan pään menoksi.

Kuljetusyrittäjä **Osmo Kokko** (ps.) kertoi vuoden kokemuksella päätöksen merkitsevän isompien yksikköjen myötä kuljetuskustannusten nousua, koska pienillä yrittäjillä jo nyt vekseli pyörii nopeammin kuin akseli.

Jukka Kärnä (sd.) selitti lain panevan 3 400 tuntia vuodessa ajavat hämäräheikit kuriin. **Arto Satonen** (kok.) kuittasi, että autonkuljettajan työaikalaki koskee jo nyt omistajakuljettajia. EU rinnastaa yrittäjien paperihommatkin ajoaikaan.

PEKKA ALAROTU

VIIKON VÄRSSY

Valkean lumen suojassa
nurmen vihreä nukka
syvän roudan levossa
vuokon sininen kukka
talvipäiväni kirkastaa
hymys’, punainen tukka

Voit vapaasti säettä
oheista käyttää
laita värit kuten
ne silmiisi näyttää
on miehen roolia
niin ihana täyttää

JUHA AALTOILA

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 16.2.

75 pakastetuotetta nyt markkinoillamme

Korkean elintason merkkejä ovat muutkin kuin autojen, jääkaappien ja lihankulutuksen nousukäyrät. Pakasteiden kulutus lisääntyy myös elintason parantuessa, ja kun meillä ensimmäiset pakasteet lähetettiin kauppoihin v. 1944 perin harvalaatuisina, saa perheenemäntä vuonna 1963 ostaa jo 75 erilaista pakastetuotetta. Kulutuksen lisäys on 50-luvulla ollut Ruotsissa 13-kertainen ja meillä 7-kertainen, joten Ruotsin elintasosta ollaan jäljessä, mutta hyvää vauhtia kiritään välimatkaa lyhyemmäksi. Tällä hetkellä neljä tehdasta valmistaa meillä pakasteita, ja niihin tarvittava raaka-aine hankitaan sopimusviljelyksiltä. Pakasteteollisuus antaa työtä ja toimeentuloa monille maanviljelijäperheille. Pakastusta käyttävät lisäksi erilaiset elintarviketehtaat säilyttäessään hillo- ja marmeladiteollisuuden raaka-aineita, lihaa, voita, valmiita eineksiä jne. Kalapakasteisiin saadaan kotimaasta silakkaa, mutta muut pakastekalat tuodaan Norjasta, Islannista ja Tanskasta. Mielenkiintoisina pakastetuotteina kannattaa mainita vielä tuoremehut ja saunavihdat.

ESKO KESKI-VÄHÄLÄ

”Nuori kaarti” Guardia Nueva koostuu Keski-Pohjanmaalla koulutuksensa saaneista ammattimuusikoista, joilta löytyy niin klassisen kuin kansanmusiikin kokemusta. Takanurkassa mustassa poolopaidassa orkesterinjohtaja Raimo Vertainen.

Guardia Nueva soi kansainvälisesti

Suomen parhaaksi tango-orkesteriksi kutsuttu Guardia Nueva tekee viihdemusiikkia suuren maailman tyyliin. 16-henkisestä orkesterista on kasvanut keskipohjalainen menestystarina.

KOKKOLA

Viulujen ääni kasvaa fortissimoon ja siivittää tutut sävelet ”aikain taa”. Tämä on se hetki, jolloin arki unohtuu.

Hymni rakkaudelle kuulostaa maallikosta jo täydelliseltä, vaikka harjoituksissa ei olekaan **Arja Korisevaa** punaisessa iltapuvussaan.

Orkesterinjohtaja **Raimo Vertainen** ei silti ole vielä aivan tyytyväinen loppuhuipennukseen.

Hän haluaa antaa parasta Guardia Nuevan yleisölle.

”Hyvän musiikin tekeminen vaatii myös viihdetyylissä todellista paneutumista. Tarkoitus on, että teemme kaiken omalla tavallamme mahdollisimman korkeatasoisesti.”

Musiikkimaakunnan kasvatteja

Isot viihdeorkesterit ovat Suomessa harvinainen ilmiö. Vertainen ei silti pelännyt haaveilla suuria: hänen aloitteestaan syntyi Kokkolaan peräti 16-henkinen Guardia Nueva.

”Tottakai se oli villi idea luoda näin valtava orkesteri, varsinkin sellaisena aikana, jolloin duoa tai trioa pidettiin riittävänä kokoonpanona”, määrätietoinen ideanikkari myöntää.

”Isolla orkesterilla pystyy kuitenkin tekemään niin paljon enemmän.”

Suomen suurin maitopitäjä kuulostaa erikoiselta kotipaikalta orkesterille. Ei silti ole mikään ihme, että Guardia Nueva syntyi juuri Keski-Pohjanmaalla, jossa pelimanniperinne ja korkeatasoinen musiikkikoulutus elävät vahvana.

”Soittajat ovat Keski-Pohjanmaan konservatorion, ammattikorkeakoulun tai Kaustisen kansanmusiikkilukion kasvatteja, joten olemme sidoksissa ihan fyysisestikin tänne.”

Sovitukset tavaramerkkinä

Astor Piazzolan sävellyksillä aloittanut Guardia Nueva on onnistunut luomaan kudelman, jossa suomalainen ja argentiinalainen tango sekä kotimainen ja kansainvälinen viihdemusiikki soivat saumattomasti yhteen.

Orkesterilla on myös kirkkokonsertteihin soveltuvaa ohjelmistoa.

”Monimuotoisuus on tärkeää. Tango- ja viihdeorkesteri on lähinnä oikea sanayhdistelmä kuvastamaan meitä.”

Ikivihreät saavat uutta eloa nuoren orkesterin käsittelyssä. **Jukka Kuoppamäen** Sininen ja valkoinen yllättää tulisena tangona, ja **Leif Wagerin** tunnetuksi tekemästä Romanssista löytyy **Jaakko Kuusiston** sovittamaa jazztunnelmaa.

”Sovitukset ovat meidän tavaramerkkimme, niitä mietitään kuukausia ja harjoitellaan pitkään”, Vertainen vahvistaa.

”Mitään ei ole valmiina, vaan tälle kokoonpanolle kaikki on sovitettava erikseen.”

Miljoonayleisö Argentiinassa

Kahdentoista vuoden aikana Guardia Nuevan solisteina on vieraillut Suomen ykkösnimiä **Jari Sillanpäästä Johanna Rusasen** kaltaisiin oopperatähtiin.

Läpimurtona voi pitää TV2:n Estradilla-sarjassa nähtyjä konsertteja sekä Helsingin Musiikkitalon loppuunmyytyä Intohimojen iltaa, joka saa jatkoa 16. maaliskuuta.

Ikimuistoinen elämys oli myös orkesterin vierailu Argentiinaan vuonna 2004, mikä toi paljon kiitosta tangon kotimaassa.

”Soitimme suorassa lähetyksessä Radio Nacionalin sadalle miljoonalle kuuntelijalle. Piazzolan työtoveri, runoilija **Horacio Ferrer** kuuli myös meitä kaksi kertaa.”

”Mahdotonkin” voi onnistua

Guardia Nueva astuu kotiyleisön eteen Kokkolan Talviharmonikka -festivaalilla, jossa julkaistaan myös viime syksyn Suomen-kiertueesta tehty livelevy.

Tulevaisuuden tavoitteena on tehdä ainutlaatuista orkesteria paremmin tunnetuksi myös ulkomailla.

”Berliinin Filharmonia olisi ihan kiva paikka konsertoida”, Vertainen virnistää.

Orkesterin isä tietää kokemuksesta, että ”mahdotonkin” voi onnistua.

”La Guardia Nuevasta on jo tullut keskipohjalainen menestystarina, josta kannattaa olla ylpeä.”

HENNA VAINIO

Suuri Viihdekonsertti la 23.2. klo 15 ja klo 19 Kokkolan Snellmansalissa. Solisteina Arja Koriseva, Tomi Metsäketo, Sami Heinonen ja Jonna Pirttijoki.

Kokkolan Talviharmonikka 17.–24.2. Ohjelmassa esimerkiksi Haitarihiihto sekä harmonikkalegenda Richard Gallianon ja Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin konsertti.

ORKESTERI

Guardia Nueva

Vuonna 2001 perustetun orkesterin nimi Guardia Nueva tarkoittaa uutta kaartia. **16-henkisessä orkesterissa** on kahdeksan viulistia, pianisti, kitaristi, kontrabasisti, lyömäsoittaja sekä neljä harmonikansoittajaa, joista kaksi soittaa myös bandoneonia.

Kapellimestarina toimii Raimo Vertainen, jolla on laaja kokemus niin opettajana, muusikkona, sovittajana kuin taiteellisena johtajana. **Vertainen on** perustanut orkesterin lisäksi Kokkolan Talviharmonikka -festivaalin sekä Brahe Classica -konsettisarjan.

Haitaristi tuulettaa ennakkoluuloja

Haitaristi-bandoneonisti **Jonna Pirttijoelle** Guardia Nueva on antanut paljon.

”Meille haitaristeille ei oikein löydy mahdollisuuksia soittaa isossa orkesterissa, ellei liikuta niin kovalla tasolla, että pääsee solistiksi.”

Pirttijoki aloitti orkesterissa jo 16-vuotiaana ja kulki sitkeästi Kokkolaan harjoituksiin Sibelius-Akatemiassa opiskellessaankin.

”Tottakai sitä joskus mietti, että mitä järkeä tässä on, mutta kyllä tämä on niin koukuttavaa puuhaa, etten ole voinut luopua.”

Lisäintoa tuo se, että monilahjakkuus on päässyt toteuttamaan itseään myös orkesterin laulusolistina.

Takaisin Etelä-Pohjanmaalle

Kauhajoelta kotoisin oleva Pirttijoki palasi valmistuttuaan Etelä-Pohjanmaalle.

”Tulin itse lukioikäisenä Keski-Pohjanmaalle opiskelemaan harmonikan soittoa, koska se ei enää ollut kotiseudulla mahdollista. Sen vuoksi olen ajatellut, että vielä joskus asetun takaisin ja yritän tehdä asialle jotakin”, Seinäjoella asuva Pirttijoki perustelee.

Soitinvalinta aiheutti nuoruudessa vinoilua, joten paluumuuttaja haluaa hälventää myös ennakkoluuloja harmonikkaa kohtaan.

”Nyt kun olen tehnyt sijaisuuksia musiikkiopistoissa, olen huomannut, että sama asenne on yhä olemassa. Se syö varmasti monen teini-ikäisen harrastajan motivaatiota.”

Bachista Eppu Normaaliin

Guardia Nuevan konserteissakin näkyy eniten varttuneempaa väkeä.

”Ongelmahan on se, että nuoret eivät tiedä tykkäävänsä tästä musiikista. Kun nuorempaa sakkia osuu paikalle, niin kyllä he ovat yleensä ihan fiiliksissä.”

Talviharmonikka-festivaalilla Pirttijoki tuulettaa pölyt palkeista. Lattarivireisessä soolokonsertissa harmonikka taipuu J.S. Bachista Eppu Normaaliin.

”Kyllähän omillakin keikoilla tulee oikeastaan aina joku sanomaan, ’etten tiennyt, että haitarilla voi soittaa tuommoistakin’. On iso voitto, kun niin tapahtuu.”

HENNA VAINIO

Tänä iltana – Jonna Pirttijoki konsertti ke 20.2. klo 19 Keski-Pohjanmaan konservatoriossa.

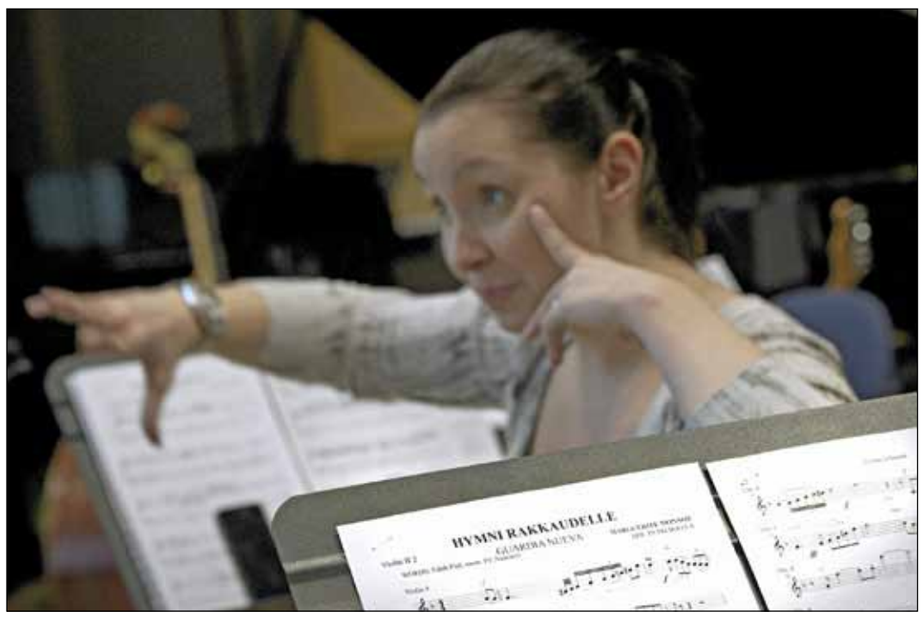

Jonna Pirttijoen veri veti takaisin lakeuksille muusikoksi ja soitonopettajaksi.